

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРОЛОГІЇ І СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

КАФЕДРА МУЗЕЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

МІКРО ТА МАКРОЕКОНОМІКА

СИЛАБУС

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
МЕНЕДЖМЕНТ КУЛЬТУРИ**

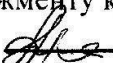
Освітній рівень
Галузь знань
Спеціальність

перший (бакалаврський)
02 Культура і мистецтво
028 Менеджмент соціокультурної діяльності

Харків, 2024

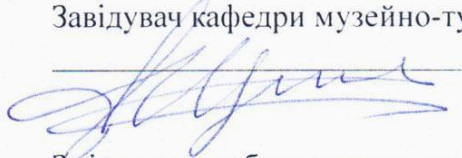
Силабус склав:

Гетьман Л.Г., канд. економ. наук, доцент кафедри музейно-туристичної діяльності
Мова навчання – українська.

Силабус затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 15 серпня 2024 р
Завідувач кафедри менеджменту культури
та соціальних технологій Геннадій АФЕНЧЕНКО

Силабус затверджено на засіданні ради факультету культурології
та соціальних комунікацій
Протокол № 1 від 26.08.24

Голова ради факультету Наталя КОРЖИК

Зміни до силабусу затверджені на засіданні кафедри
Протокол № 10 від 20 листопада 2024 р.
Завідувач кафедри музейно-туристичної діяльності
 Анатолій ЩЕРБАНЬ

Зміни до силабусу затверджені на засіданні ради факультету культурології
та соціальних комунікацій
Протокол № 6 від 21.11.24

Голова ради факультету Наталя КОРЖИК

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва курсу	Мікро та макроекономіка
Викладач (- і)	Гетьман Л.Г.
Профіль викладача (- ів)	Larysa.getman@gmail.com
Контактний телефон та емейл	+380506619081 Larysa.getman@gmail.com
Інформація про консультації	Консультації off-line: шляхом використання сервісу G Suite for Education Консультації по телефону.
Логіка вивчення курсу	Курс вивчається на основі знань з «Економічної теорії та історії економічної думки»

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Дисципліна Мікро та макроекономіка вивчає економічні відносини та економічні закони суспільного виробництва. Завданням дисципліни є формування певного типу економічного мислення, економічної психології та культури студентів. Науковою основою дисципліни є дослідження фундаментальної вітчизняної та зарубіжної економічної науки з питань розкриття економічних категорій та закономірностей розвитку економічних систем та господарської діяльності людей. Методологічною основою дисципліни є розглядання процесів економічного розвитку суспільства на базі загально наукових та спеціальних методів пізнання. «Мікро та макроекономіка» як фундаментальна економічна дисципліна забезпечує вивчення таких курсів як «Бізнес-планування», «Економіка культури», тощо.

3. МЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Мета курсу - ознайомлення студентів з основними поняттями сучасної економічної теорії, базовими мікро та макроекономічними моделями за допомогою яких аналізуються результати прийняття економічними суб'єктами управлінських рішень; набуття здатностей оволодіння сучасними знаннями, абстрактного мислення, аналізу, синтезу та розуміння ринкової взаємодії суб'єктів ринкової економіки, дії ринкового механізму

4. КОМПЕТЕНЦІЇ

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК1. Здатність критично усвідомлювати взаємозв'язок між культурними, соціальними та економічними процесами.

ФК2. Здатність аналізувати економічні, екологічні, правові, політичні, соціологічні, технологічні аспекти формування ринку культури.

5. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН9. Оцінювати сучасну соціокультурну ситуацію

ПРН14. Оцінювати наслідки прийнятих організаційно-управлінських рішень.

ПРН19. Володіти інструментами фінансово-економічного забезпечення соціокультурної діяльності.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	Компонента професійної і практичної підготовки навчального плану
Формат курсу	Денна форма навчання, 2 семестр

Обсяг курсу	Кількість кредитів – 4 Загальна кількість годин – 120 Тижневих годин для денної форми навчання - 3 аудиторних – 40 самостійної роботи студента - 80
Технічне і програмне забезпечення	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання: мультимедійний проектор для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль). Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: G Suite for Education
Форми, види навчальних занять та методи навчання	Форми: навчальні заняття, пояснення, розповідь, навчальна дискусія, бесіда, спостереження, конспектування тез лекцій, використання формул, пробні та тренувальні вправи пошук рішення пізнавальних завдань, що надані або самостійно сформульовані, моделювання проблемних ситуацій, демонстрація принципів роботи з онлайн-ресурсами, аналізу фахової літератури Види: лекція, семінарське заняття, консультація Методи: Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький, проблемного викладання
Поточний контроль	Контрольні роботи, розв'язання задач, фронтальне опитування, індивідуальне опитування, тестові завдання.
Підсумковий контроль	Екзамен
Політика курсу	Дотримання академічної доброчесності та студентоцентрованого підходу, скерованого на особистісний саморозвиток студентів <i>Обов'язковими умовами опанування навчальної дисципліни є:</i> Систематичне виконання усіх поставлених завдань; Дисциплінарні та організаційні вимоги (політика щодо відвідування, використання електронних пристроїв під час занять, їжі та напоїв тощо); Дедлайни, запізнені завдання, пропущені завдання (лікарняні, академічна мобільність та ін.); Дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvt/pravila_s_20.pdf); Дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html); «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); Запобігання / протидія булінгу (цькуванню) — («Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf Невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf) Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf)

	<p>Відпрацювання пропущених занять на основі самостійної роботи з наданням відповідних результатів за встановленими формами.</p> <p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даного освітнього компоненту, або в процесі його опанування. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні у разі опанування частини навчальної дисципліни відбувається за рішенням провідного викладача. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо</p>
--	--

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем	Разом м годин	Лекційні	Семинарські	Практичні	Сам. робота
1. Мікроекономіка як наука. Корисність економічного блага та економічний вибір.	12	2	1	-	7
2. Теорія споживчої поведінки	12	2	1		7
3. Попит та пропозиція. Теорія еластичності	12	2	1	1	8
4. Підприємство та підприємництво. Витрати та прибуток.	12	2	-	2	7
5. Теорія ринкових структур	12	2	1		7
6. Ринки факторів виробництва.	12	2	1		7
7. Основні макроекономічні показники. Макроекономічна рівновага.	12	2	-	2	7
8. Фактори макроекономічної нестабільності	12	4	2	1	8
9. Держава як суб'єкт макроекономічного регулювання	12	2	1		8
10. Державне регулювання кредитно-грошової системи	6	2	-	1	7
11. Бюджетно-податкова політика та регулювання зовнішньо-економічної діяльності.	6	2	-	1	7
Всього	120	24	8	8	80

7. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Письмова відповідь на питання до теми - 5

Доповідь під час семінару — 1-3;

Виконання практичного завдання до 5 балів

Зарахування результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти – за рішенням кафедри на основі заяви здобувача та наданих даних (до 10% загальної кількості балів, відведених на поточний контроль)

Звіт про виконання самостійної роботи (реферат, есе тощо) – 5-7 балів

Підсумковий контроль (іспит) – до 40 балів

Схема нарахування балів, які отримують студенти

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	Виконання необов'язкових завдань	Підсумковий контроль	Сума
5	5	5	5	5	5	5	5	4	3	3	До 10	До 40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА	Хід виконання роботи	Рекомендова на література	Кількіст ь балів, які може отримат и здобувач
Тема 1. Мікроекономіка як наука. Корисність економічного блага та економічний вибір.	Питання, що розглядатимуться: 1.Мікроекономіка як складова економічної теорії. Предмет та концептуальні основи мікроекономіки 2.Методологія мікроекономіки 3.Крива виробничих можливостей, Альтернативна вартість.	1, 2, 9,11,12	5

	<p>4.Поняття соціальної справедливості.Проблема економічного вибору.</p> <p>5.Корисність: поняття, види, функція.</p> <p>6.Закон спадної корисності економічного блага.</p> <p>7.Уподобання споживача. Споживчий вибір та правило максимізації корисності.</p>		
Тема 2. Теорія споживчої поведінки	<p>Питання:</p> <p>Потреби: сутність, класифікація.</p> <p>Фактори споживчого вибору</p> <p>Функціональний та нефункціональний попит споживача.</p> <p>Сучасні характеристики споживчого ринку</p> <p>Моделі споживчої поведінки</p>	1 – 3, 9,11,12	5
Тема 3. Попит та пропозиція. Еластичність попиту та пропозиції.	<p>Питання:</p> <p>1.Ринковий попит. Закон попиту.</p> <p>2.Нецінові фактори впливу на ринковий попит.</p> <p>3. Еластичність ринкового попиту. Коефіцієнт еластичності.</p> <p>4.Ринкова пропозиція. Закон пропозиції</p> <p>5. Еластичність пропозиції та вплив на неї фактору часу.</p> <p>6. Нецінові фактори пропозиції</p>	1, 8, 9.11,12	5
Тема 4. Підприємство та підприємництво: витрати та прибуток.	<p>1.Поняття підприємництва. Функції підприємця.</p> <p>2.Підприємство в ринковій економіці.</p> <p>3.Організаційно-правові форми підприємства. Види підприємств.</p> <p>4.Види витрат: постійні, змінні та середні. Альтернативні витрати</p> <p>5.Трансакційні витрати.</p> <p>6.Прибуток та фактори, що його визначають</p> <p>7.Функції та види прибутку</p> <p>8.Умови максимізації прибутку.</p>	1, 2, 9,11,12	5
Тема 5. Теорія ринкових структур	<p>1.Поняття ринкової структури. Види ринкових структур та їх ознаки.</p> <p>2.Характерні риси ринку досконалої конкуренції</p> <p>3.Правило максимізації прибутку.</p> <p>4.Досконала конкуренція та економічна ефективність.</p> <p>5.Модель чистої монополії та її характеристика.</p> <p>6.Характерні особливості ринку монополістичної конкуренції.</p> <p>7.Сутність та передумови розвитку нецінової конкуренції.</p>	7, 11,12	5

	8.Олігополістична структура ринку. Олігополія: сутність, ознаки.		
Тема 6. Ринки факторів виробництва	1.Фактори виробництва. 2.Формування попиту на ринку факторів виробництва. 3.Ринок капіталу. Суб'єкти та об'єкти ринку капіталу. 4.Попит та пропозиція капіталу. 5.Праця як фактор виробництва 6.Ринок праці в умовах недосконалої конкуренції. 7.Земля як фактор виробництва. 8.Земельна рента. Абсолютна та диференційована. 9.Ринок землі та особливості його функціонування.	1, 2, 9,11,12	5
Тема 7. Основні макроекономічні показники. Макроекономічна рівновага.	1.Предмет макроекономіки.Місце макроекономіки в системі знань 2.Основні макроекономічні концепції 4.Методи вивчення об'єктивних закономірностей та процесів економіки 5.Побудова системи вимірювання в макроекономіці 6.Сутність системи національних рахунків 7.Сукупний попит. Крива. Цінові та нецінові фактори впливу. 8.Сукупна пропозиція. Фактори сукупної пропозиції. 9.Заощадження та їх впад на ринок. Споживання. Інвестиції. Ефект мультиплікатору.	4,7,10,11	5
Тема 8. Фактори макроекономічної нестабільності	1.Циклічність. Сутність та фази циклі. 2. «Довгі хвилі» Кондрат'єва: сутність причини виникнення, вплив. 3.Економічна природа безробіття. Зайнятість 4.Види безробіття. Закон Оукена. 5.Сутність інфляції. Інфляція попиту та інфляція пропозиції. 6.Види інфляції та засоби боротьби з нею.		5
Тема 9. Держава як суб'єкт макроекономічного регулювання	1.Концепції державного регулювання економіки. 2.Напрямки державного регулювання 3.Прямі та непрямі методи державного регулювання економіки 4.Адміністративне регулювання як інструмент впливу на економічних агентів.	4,5,11,12	4
Тема 10. Державне регулювання	1.Структура кредитної системи України. 2.Функції Національного банку.	13,10,11,12	3

кредитно-грошової системи	3. Система комерційних банків та вплив їх діяльності на економіку. 4. Грошово-кредитні інструменти регулювання економіки. 5. Монетарна концепція М. Фрідмана		
Тема 11. Бюджетно-податкова політика та регулювання зовнішньо-економічної діяльності	1. Складові фінансової системи 2. Фінансові інструменти регулювання економіки 3. Теорії міжнародної торгівлі. 4. Мито: сутність, вплив на ціну на внутрішньому ринку. 5. Квотування вивозу товарів як інструмент регулювання. 6. Платіжний баланс країни.	4,5,11,12	3

10. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Мікроекономіка як наука. Корисність економічного блага та економічний вибір.	7
2	Теорія споживчої поведінки	7
3	Попит та пропозиція. Еластичність попиту та пропозиції.	7
4	Підприємство та підприємництво: витрати та прибуток	7
5	Теорія ринкових структур	7
6	Ринки факторів виробництва	7
7	Основні макроекономічні показники. Макроекономічна рівновага	10
8	Фактори макроекономічної нестабільності	7
9	Держава як суб'єкт макроекономічного регулювання	7
10	Державне регулювання кредитно-грошової системи	7
11	Бюджетно-податкова політика та регулювання зовнішньо-економічної діяльності	7

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Мікроекономіка як складова економічної теорії
2. Предмет та концептуальні основи мікроекономіки
3. Методологія мікроекономіки
4. Мета, завдання та зміст дисципліни.
5. Крива виробничих можливостей, Альтернативна вартість.
6. Поняття соціальної справедливості
7. Проблема економічного вибору.
8. Корисність: поняття, види та функція
9. Закон граничної корисності економічного блага.
10. Споживчий вибір та правило максимізації корисності

11. Крива байдужості. Норма заміщення
12. Фактори споживчого вибору. Аналіз економічної поведінки споживача.
13. Ринковий попит. Нецінові фактори впливу на ринковий попит .Еластичність ринкового попиту. Коефіцієнт еластичності.
14. Ринкова пропозиція.Еластичність пропозиції та вплив на неї фактору часу. Нецінові фактори пропозиції.
15. Земля як фактор виробництва
16. Поняття людського капіталу. Системи оплати праці. Економічні умови заробітної плати
17. Капітал: сутність, еволюція поняття.
18. Доходи факторів виробництва. Попит на виробничі фактори
19. Ринок факторів виробництва.
20. Первинне накопичення капіталу: сутність, характерні риси.
21. Капітал та виробничі фонди. Кругообіг капіталу
22. Основний капітал: сутність та структура. Обіговий капітал.
23. Ринок капіталу (структура, суб'єкти, об'єкти)
24. Види витрат: постійні, змінні та середні. Альтернативні витрати
25. Прибуток та фактори, що його визначають. Функції та види прибутку. Умови максимізації прибутку.
26. Особливості землі як фактору виробництва
27. Ринок землі: суб'єкти та умови існування
28. Сутність та форми земельної ренти. Квазірента та дохід на поточні інвестиції. Ціна землі.
29. Ознаки ринкової структури та ринкової влади.
30. Характеристика ринку досконалої конкуренції
31. Характеристика чистої монополії
32. Характеристика ринку монополістичної конкуренції
33. Ринок олігополістичної конкуренції
34. Предмет макроекономіки. Місце макроекономіки в системі знань
35. Основні макроекономічні концепції
36. Методи вивчення об'єктивних закономірностей та процесів економіки
37. Сутність системи національних рахунків
38. Сукупний попит: сутність та фактори
39. Сукупна пропозиція: сутність та фактори.
40. Заощадження та їх вплив на ринок. Споживання та інвестиції.
41. Циклічність як форма економічного розвитку
42. Економічна природа безробіття. Види безробіття
43. Сутність інфляції. Інфляція попиту та інфляція пропозиції. Види інфляції та засоби боротьби з нею
44. Концепції державного регулювання економіки.
45. Напрямки та цілі державного регулювання економіки
46. Прямі та непрямі методи державного регулювання
47. Адміністративне регулювання як інструмент впливу на економічних агентів
48. Специфічні ознаки та функції кредиту.Структура кредитної системи України
49. Грошово-кредитні інструменти регулювання економіки
50. Фінанси та фінансова система.
51. Специфічні ознаки та структура державного бюджету.
52. Фінансові інструменти регулювання економіки
53. Політика фрітредерства та політика протекціонізму.
54. Платіжний баланс країни
55. Фактори і моделі економічного зростання.

12.Рекомендована література: Основна

1. Гетьман Л.Г. Інформація як фактор суспільного розвитку на сучасному етапі / Л.Г.Гетьман // Міжнародний науковий журнал “Інтернаука”. – 2017. №3 (2). – С. 83-86. Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2017_3\(2\)_22](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2017_3(2)_22).
2. Гетьман Л.Г. Бізнес-середовище міжнародної економічної діяльності на сучасному етапі / Л.Г.Гетьман // Наукове фахове видання “Ефективна економіка”. – 2017. - №1. Режим доступу: <http://economy.nayka.com.ua>.
3. Базилевич, Віктор Дмитрович Макроекономіка : підручник / В. Базилевич, К. Базилевич, Л. Баластрик. — Київ : Знання, 2007. — 703 с.
4. Базилевич, Віктор Дмитрович Макроекономіка : підручник / В. Базилевич, К. Базилевич, Л. Баластрик ; за ред. В. Д. Базилевича. — Київ : Знання, 2004. — 851 с.
5. Економічна теорія. Макроекономіка : підручник / [авт. кол.: В. М. Тарасевич та ін.] ; за ред. В. М. Тарасевича. — Київ : Знання, 2012. — 206 с. — (Вища освіта ХХІ століття).
6. Економічна теорія. Мікроекономіка : підручник / [авт. кол.: В. М. Тарасевич та ін.] ; за ред. В. М. Тарасевича. — Київ : Знання, 2012. — 134 с. — (Вища освіта ХХІ століття).
7. Крюков С. В. Довідник базових термінів і понять з мікроекономіки / С. В. Крюков. — Київ : Лібра, 1998. — 256 с.
8. Мікроекономіка : підручник / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; за ред. В. Д. Базилевича. — Київ : Знання, 2007. — 677 с.
9. Рудий, Михайло Михайлович Мікроекономіка : навч. посібник / М. М. Рудий. — Київ : Каравела, 2008. — 311 с. — (Вища освіта в Україні). — Слов. осн. термінів: с. 307-311.
10. Самуельсон, Поль Економіка : підруч. / Поль Самуельсон ; за ред. О. Лищишина. — Львів : Світ, 1993. — 495 с.
11. Солонінко К. С. Макроекономіка [Електронний ресурс] : навч. посіб. / К. С. Солонінко. — Київ : Центр учб. л-ри, 2015. 200 с.

Додаткова

1. Гражевська, Надія Іванівна Економічні системи епохи глобальних змін : [монографія] / Н. І. Гражевська. — Київ : Знання, 2008. — 431 с.
2. Подлесна В. Г. Циклічність у розгортанні та подоланні економічних криз / В. Г. Подлесна // Економіка України. — 2014. — № 9. — С. 4-18.
3. Подолян І. С. Еволюційний підхід у теорії ринкового попиту / І. С. Подолян // Актуальні проблеми економіки. — 2009. — № 5. — С. 22-31.
4. Фрідман, Томас Л. Світ плаский! Глобалізований світ у ХХІ столітті / Томас Л. Фрідман. — Київ : Акта, 2008. — 675 с. — Імен. покажч.: с. 651-663.- Предм. покажч.: с.664-675.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури
2. Сервер Верховної Ради України. – Режим доступу: www.rada.gov.ua/.
3. Офіційний електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua.
4. Офіційний електронний каталог Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка. –Режим доступу :<http://korolenko.kharkov.com>
5. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. – Режим доступу : www.kmu.gov.ua.
6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua
7. Національний банк України. – Режим доступу: www.bank.dov.ua